OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2013 No. 2506

Rheoliadau Atal Llygredd Nitradau (Cymru) 2013

RHAN 1

Rhagarweiniad

Enwi

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Atal Llygredd Nitradau (Cymru) 2013.

Cymhwyso

2.—(1) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

(2) Mae Rhannau 3 i 8 yn gymwys yn unig i ddaliad mewn parth perygl nitradau, a ddynodwyd fel y cyfryw gan y Rheoliadau hyn.

(3) Yn achos daliad sydd yn rhannol mewn parth perygl nitradau a ddynodwyd fel y cyfryw gan y Rheoliadau hyn, mae Rhannau 3 i 8 yn gymwys yn unig i'r rhan o'r daliad sydd oddi mewn i'r parth, ac y mae cyfeiriad at ddaliad yn gyfeiriad at y rhan honno.

Dod i rym

3. Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 25 Hydref 2013.

Mesurau trosiannol ar gyfer daliadau nad oeddent gynt mewn parth perygl nitradau

4. Mewn daliad neu ran o ddaliad na leolir o fewn parth perygl nitradau o dan Reoliadau Atal Llygredd Nitradau (Cymru) 2008(**1**) ond a leolir o fewn ardal a ddynodwyd yn barth perygl nitradau o dan y Rheoliadau hyn—

(a) ni fydd rheoliadau 12 i 22, rheoliad 23(2), rheoliadau 24 a 25, 30 i 33 a rheoliadau 36 i 46 yn gymwys tan 1 Ionawr 2014;

(b) ni fydd rheoliad 23(1) yn gymwys tan 1 Ionawr 2016; ac

(c) ni fydd rheoliadau 26 i 29 a 34 a 35 yn gymwys tan 1 Awst 2015.

Ystyr "dŵr llygredig"

5. Mae dŵr wedi'i lygru—

(a) os yw'n ddŵr croyw ac yn cynnwys crynodiad nitradau sy'n uwch na 50 mg/l, neu y gallai ei gynnwys pe na bai'r Rheoliadau hyn yn gymwys yno, neu

(b) os yw'n ewtroffig neu y gallai ddod yn ewtroffig yn y dyfodol agos pe na bai'r Rheoliadau hyn yn gymwys yno.

(**1**) O.S. 2008/3143 (Cy. 278).

Dehongli

6. Yn y Rheoliadau hyn—

mae i "amaethyddiaeth" yr un ystyr a roddir i "*agriculture*" yn adran 109(3) o Ddeddf Amaethyddiaeth 1947;

ystyr "ardal amaethyddol" ("*agricultural area*") yw unrhyw dir amaethyddol a ddefnyddir at ddibenion amaethyddol;

mae "cnwd â galw mawr am nitrogen" ("*crop with high nitrogen demand*") yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt, porfa, tatws, betys siwgr, indrawn, gwenith, rêp had olew, haidd, bresych, rhyg a rhygwenith;

ystyr "cynllun gwrteithio" ("*fertilisation plan*") yw cynllun a gafodd ei baratoi o dan reoliad 14(1)(c);

ystyr "da byw" ("*livestock*") yw unrhyw anifail (gan gynnwys dofednod) a bennir yn Atodlen 1;

ystyr "da byw nad ydynt yn pori" ("*non-grazing livestock*") yw unrhyw anifail a bennir yn Nhabl 2 yn Atodlen 1;

ystyr "da byw sy'n pori" ("*grazing livestock*") yw unrhyw anifail a bennir yn Nhabl 1 yn Atodlen 1;

ystyr "daliad" ("*holding*") yw'r holl dir sydd o fewn parth perygl nitradau ynghyd â'i adeiladau cysylltiedig sydd ar gael i'r meddiannydd ac sy'n cael eu defnyddio i dyfu cnydau mewn pridd neu fagu da byw at ddibenion amaethyddol;

ystyr "dofednod" ("*poultry*") yw dofednod a bennir yn Atodlen 1;

ystyr "ewtroffig" ("*eutrophic*") yw dŵr sydd wedi'i gyfoethogi gan gyfansoddion nitrogen, sy'n peri i algâu a ffurfiau uwch ar fywyd planhigol dyfu'n gyflymach, gan darfu mewn modd annymunol ar gydbwysedd yr organeddau sy'n bresennol yn y dŵr ac ar ansawdd y dŵr o dan sylw;

ystyr "gwrtaith ffosffad" ("*phosphate fertiliser*") yw unrhyw sylwedd sy'n cynnwys un neu fwy o gyfansoddion ffosffad a ddefnyddir ar dir i wella twf y llystyfiant ac mae'n cynnwys tail organig;

ystyr "gwrtaith ffosffad a weithgynhyrchwyd" ("*manufactured phosphate fertiliser*") yw unrhyw wrtaith ffosffad (ac eithrio tail organig) sydd wedi'i weithgynhyrchu drwy broses ddiwydiannol;

ystyr "gwrtaith nitrogen" ("*nitrogen fertiliser*") yw unrhyw sylwedd sy'n cynnwys un neu fwy o gyfansoddion nitrogen a ddefnyddir ar dir i wella twf y llystyfiant ac mae'n cynnwys tail organig;

ystyr "gwrtaith nitrogen a weithgynhyrchwyd" ("*manufactured nitrogen fertiliser*") yw unrhyw wrtaith nitrogen (ac eithrio tail organig) sydd wedi'i weithgynhyrchu drwy broses ddiwydiannol;

ystyr "porfa" ("*grass*") yw—

(a) glaswelltir parhaol neu laswelltir dros dro (ystyr dros dro yw am gyfnod llai na phedair blynedd);

(b) sy'n bodoli rhwng hau ac aredig y borfa; ac

(c) mae'n cynnwys cnydau yr heuwyd porfa oddi tanynt,

(d) ond nid yw'n cynnwys glaswelltir sydd â 50% neu ragor o feillion;

"pridd tenau" ("*shallow soil*") yw pridd y mae ei ddyfnder yn llai na 40 cm;

ystyr "pridd tywodlyd" ("*sandy soil*") yw unrhyw bridd sy'n gorwedd ar dywodfaen, ac unrhyw bridd arall sy'n cynnwys—

(a) yn yr haen hyd at ddyfnder o 40cm—

(i) mwy na 50 % yn ôl pwysau o ronynnau sydd â diamedr o 0.06 i 2 mm,

(ii) llai na 18 % yn ôl pwysau o ronynnau sydd â'u diamedr yn llai na 0.02 mm, a

(iii) llai na 5 % yn ôl pwysau o garbon organig; a

(b) yn yr haen o ddyfnder 40 i 80 cm—

(i) mwy na 70 % yn ôl pwysau o ronynnau y mae eu diamedr o 0.06 i 2 mm;

(ii) llai na 15 % yn ôl pwysau o ronynnau sydd â'u diamedr yn llai na 0.02 mm;

(iii) llai na 5 % yn ôl pwysau o garbon organig;

ystyr "slyri" ("slurry") yw carthion a gynhyrchir gan dda byw (ac eithrio dofednod) tra bônt mewn buarth neu adeilad (gan gynnwys unrhyw sarn, dŵr glaw neu olchiadau a gymysgwyd gyda'r carthion hynny) ac y mae eu tewdra yn caniatáu iddynt gael eu pwmpio neu eu gollwng drwy ddisgyrchiant (yn achos carthion sydd wedi'u gwahanu i'w ffracsiynau hylifol a'u rhai solet, y ffracsiwn hylifol yw'r slyri);

mae "taenu" (*"spreading")* yn cynnwys dodi ar wyneb y tir, chwistrellu i mewn i'r tir neu gymysgu â haenau arwyneb y tir ond nid yw'n cynnwys dyddodi carthion yn uniongyrchol ar y tir gan anifeiliaid;

ystyr "tail organig" (*"organic manure")* yw unrhyw wrtaith nitrogen neu wrtaith ffosffad sydd â'u ffynhonnell yn anifeiliaid, planhigion neu fodau dynol, ac mae'n cynnwys tail da byw; ac

ystyr "tir y mae'r risg o oferu drosto yn isel" (*"land that has a low run-off risk")* yw tir:

(a) y mae ei oleddf cyfartalog yn llai na 3º (3 gradd);

(b) nad oes ynddo ddraeniau tir (ac eithrio pibell anhydraidd sydd wedi'i selio); ac

(c) sydd o leiaf 50 metr i ffwrdd o gwrs dŵr neu ddyfrffos sy'n arwain at gwrs dŵr.